

tuần báo văn học nghệ thuật ra ngày thứ năm • giá 15 đồng

Khởi Hành

chủ nhiệm chủ bút: anh việt trần văn trọng • thư ký tòa soạn: viên linh

TRONG THẾ GIỚI ĐÓ

19 Nguyễn Huệ
DƯƠNG NGHIỆM MẬU

Trong thế giới đó

Đường Nghiễm Mậu

trong thế giới đó

Dương Nghiễm Mậu

Bìa: *Nguyễn Hữu Nhật*

Nguồn: *Thư Quán bản thảo*

trong thế giới đó

DƯƠNG NGHIÊM MẬU

**Tuần báo KHỞI HÀNH
số 16 – ngày 14/8/1969**

Hai người lính, tay dang ra ôm lấy gốc dừa, tay hai người bị cột dính lại với nhau làm thành một vòng tròn, hai chân cũng vòng lại với nhau. Không người nào nói, mỗi người ngoảnh mặt về một phía. Thân cây dừa vượt cao lên với mấy tàu lá vàng úa đứng chơ vơ trong khoảng sân trại trống trơn với nền đất khô nứt. Ánh nắng chói chang bao phủ cả một vùng những cánh đồng hoang bao quanh khu trại. Tuần ngồi trong cửa nhà ăn nhìn ra, có lúc hoa lên vì bóng nắng. Không khí im lặng đến ghê khiếp. Con trần trong chiếc chuồng

vẫn còn ngậm nửa mình con vịt không chịu nuốt. Chùng như con vịt đã chết không còn giãy nữa... Một đàn kiến bò từ trên một chiếc bàn theo chân xuống khe tường đất, chúng đi nối nhau làm thành một chỉ nhỏ di động.

Thượng sĩ Đặng từ trong hầm truyền tin đi ra, vượt qua khoảng sân đi xuống, ông liếc nhìn ra chỗ gốc dừa chân vẫn tiếp tục bước. Dáng ông vững vàng khỏe mạnh, quần áo chỉnh tề. Tới cửa nhà ăn ông mỉm cười nhìn Tuấn rồi lặng lẽ bước vào trong tìm chiếc điều hút thuốc Lào. Ông bỏ mủ ra bàn, cởi phanh ngực áo trịnh trọng mỗi một điều thuốc hút, tiếng kêu đều đều nghe ngon lành.

– Hai thằng mắc dịch đáng đời...

Thượng sĩ Đặng nói bâng quơ, qua khói thuốc ông đưa mắt nhìn ra sân. Ông

rời khỏi bàn đứng một bên cửa đối diện với Tuấn. Tuấn lấy bao thuốc mỗi một điếu hút. Ông Đặng luôn tay vào trong lồng ngực:

– Nóng quá, trong hầm nóng muốn ngộp luôn, ở đây anh đã chán chưa có lẽ còn phải ở lại lâu nữa đó nghe, thôi mấy khi ở lại chơi với bọn tôi cho vui, anh thấy hai thằng nhỏ chưa, bọn nó phải vậy mới được. Ông ấy đã tha nhiều lần rồi, bọn nó bê bối quá mà, súng đạn đâu mà giỡn được...

– Tội nghiệp nóng quá, đến xỉu mất...

– Tôi vừa xin cho bọn nó nhưng ông ấy không chịu, ông ấy muốn cho hai thằng tàn thân mà bỏ trò đùa giỡn đi. Phạt bọn nó còn hơn để cho chết toi mạng. Ở đây ông ấy đã giao hẹn rồi: ức nhau, gây nhau à, được, nếu không muốn ông ấy xử thì

tự xử lấy, cứ việc cởi quần áo ra đánh tay đôi mạnh được yếu thua cho hả giận rồi bắt tay huê, như vậy là ngon lành rồi... Có cái trò theo gái mà rồi vác súng bắn bậy thì quá lắm đâu có được. Mà cái con nhỏ ấy thì có ngon lành gì, bọn nó nói với tôi đụng vào con nhỏ đó thì thế nào cũng chết, trắng hếu à... Anh biết cái loại ấy rồi chứ gì, bọn đàn em tôi nó kháo nhau vậy đó...

Ông già cười thành tiếng. Tuấn cũng cười theo.

– Anh là người ở đâu?

Giọng ông già Đặng lạc hẳn đi với vẻ nghiêm trang, Tuấn nhìn lên khuôn mặt già tứ lự nhìn ra ngoài sân nắng:

– Dạ tôi người Cao Bằng.

– Cao Bằng hả, tôi chưa lên đó, tôi quê Thái Bình, ở dưới này ít khi tôi gặp người ngoài mình... (Cánh đồng chiêm mùa nước đục trắng tới tận chân trời, năm nào mất mùa những dân làng bỏ đi để nhiều kẻ không trở về, chết đi ở một nơi nào xa lắm chẳng để lại dấu vết, chiếc xe đò lên Nam Định, lên Hải phòng, những ngày lang thang trên bến rồi bước chân vào nơi đó, những con người lạ, những di chuyển và cái chết. Biết bao giờ nhìn thấy con đường làng cũ...)

Thượng sĩ Đặng trở vào ngói hút thêm một điếu thuốc nữa. Tuấn nghĩ tới hai tiếng Thái Bình, khoảng sân rộng nắng, hai người ngồi quanh gốc dừa di động, cả hai chừng như đồng tình quay quanh. Tuấn mỉm cười. Ngói như thế từ sáng cho tới giờ... Ông già Đặng lại trở ra:

– Bọn nó làm gì vậy?

– Chắc ngồi mãi chịu hết nổi nên bày trò...

– Ông ấy thấy thì lại thêm đòn... chịu hết nổi. Một trong hai thằng có căn ba gai đó, hồi tôi ở Quang Trung đã gặp nó. Hồi đó nó nghiện thuốc phiện, cái thằng gầy gầy đó, nó ở dơ như quỷ, tôi tưởng nó khá rồi chứ... Vào trong quân trường mà bị thuốc nó vật, thằng nhỏ tưởng chết, cái ông đại đội trưởng của tôi lúc đó là một tay chì, ông biết nó nghiện, mới đầu tìm cách cho nó cai một cách nhẹ nhàng nhưng thằng nhỏ không nghe, vẫn tìm cách nuốt thuốc và bê bối, kể con vợ cũng tội nghiệp, thấy chồng vậy mà vẫn tiếp tục tìm cách mang thuốc vào cho nó, tìm đủ mọi cách mà thuốc vẫn tới tay nó được, bằng cách này hoặc cách khác thằng nhỏ vẫn có thuốc để hút, không

những thế trong đại đội lại nảy ra nạn mất cắp quá tệ mà không sao tìm ra thủ phạm.

Cuối cùng ông đại đội trưởng quyết định nhốt anh chàng lại, bắt chàng đi làm tạp dịch tới bởi không cho nghỉ, hăn không tắm thì anh em tắm hộ, không cho có thì giờ nghỉ ngơi, không cho khai bệnh, không cho đi bệnh xá, bắt đi bãi đều đều... Tội nghiệp cho thằng nhỏ, bị ộp quá mới đầu tôi tưởng nó chịu không thấu, nhưng chỉ nửa tháng sau nó cai được ăn khỏe. Đưa cho tôi một thanh sắt cứng vào đây tối cũng uốn cho cong lại được. Tôi chịu cái ông đại đội trưởng đó, thật khó nhưng thật hiểu biết, ông ta bắt mọi người nhanh nhẹn tháo vác để có thì giờ nghỉ, bắt sạch sẽ, đúng giờ, đi ngủ là phải mặc quần áo lót, phải bỏ giày dép hoang, phải tắm, áo thun phải

trắng, anh nào không nghe theo là lãnh đủ, chính ông ta đã làm thay đổi thằng nhỏ đó, xuống đây gấp lại nó, không ngờ nó chúng nào tật ấy, nó không kiểm chế được chính nó như vậy nó rắng mà chịu... (Khuôn mặt dài, nước da đen, đôi mắt nhỏ nhìn xuống lúc nào cũng luống cuống với cách nhìn lên lút, gian dối. Đôi môi mỏng ướm nước nhọt nhạt. Những ngọn tóc cứng chống lên với một khoảng trán thấp, khoảng cổ trắng những ngăn thành vòng ghét bản đen làm thành một đường vòng. Hai tay lúc đối diện với người khác lúc nào cũng cử động cuống quít một cách thừa thãi. Dáng đi lỏng ngồng vẻ mệt nhọc như bị dắt đi bởi một sức mạnh với hai chân buông thả... Hấn nói: hấn cũng không hiểu hấn sống để làm gì. Tại sao tôi không được sống như tôi muốn. Nhưng tội nghiệp con vợ tôi. Đã có lúc tôi bảo

nó bỏ tôi đi mà lấy chồng khác. Tôi nghĩ vậy một cách thực tình, nhưng nó khóc không chịu. Nó nói số nó khổ thì nó chịu vậy. Người ta nói với tôi sao không chịu sống cho đàng hoàng. Tôi biết. Người ta làm nhục tôi, tôi hiểu, nhưng tôi không cưỡng lại được những điều đó. Và cùng nữa tôi thấy chung quanh tôi những kẻ bẩn thỉu, những kẻ mặt hạng, những kẻ còn tệ hại hơn tôi nhưng vẫn làm ra điều mình là người thế này thế khác.

Vì vậy tôi nhìn ngấm người ta với sự nghi ngờ. Tôi không tin. Như vậy thì làm sao, và tôi nhận thấy có cần thiết không khi tôi nuôi nấng tôi trong sự tệ hại tôi có không che đậy dấu giếm gì. Hãy chửi tôi, hãy khinh tôi, nhưng những kẻ đó, những người khác có thật có quyền để làm vậy không, có đủ tư cách để làm vậy không?...)

– Bác có tin là người ta có một cái số không?

– Có chứ, có một cái, hồi xưa ông cụ tôi nói mày thế nào cũng phải xa quê hương. Tôi không tin, bây giờ thì thấy đúng, bốn bề là nhà, rồi chết bỏ xác ở xa nữa chứ...

Thượng sĩ Đặng bỏ dở câu chuyện bước xuống khoảng sân nắng đi về phía phòng truyền tin. Ông đi chậm, khi tới gần chỗ gốc cây dừa ông ngừng lại và nói gì đó, tôi thấy hai người lính đều nhìn ông, tôi không nghe rõ tiếng nói. Sau ông giơ chân đá một hòn đất về phía gốc dừa và đi vội vào trong căn nhà. Hai người lính bây giờ ngồi im. Cả hai giấu mặt ở một bên thân dừa. Tiếng gọi nhau ngoài bờ sông vang lên. Bên này bờ kẽm gai một người đang nói vọng sang với người lính nơi lô cốt bên kia bờ sông

dưới một chùm những cây dừa trồng gần nhau, chung quanh những tàu dừa nước bị phạt ngang tủa lên cao như mũi những con dao nhọn, một người lính đang thả cần câu xuống dòng sông với vẻ chăm chú. Tuần ngồi xuống nền đất, mở khuy áo ngực, đôi mắt nặng nhú lại với giấc ngủ trưa vằng vắt.

*

Tôi đoán chắc với nó rằng tôi trông thấy con nhỏ trước nó. Nó không chịu, nó nói nó cũng trông thấy con nhỏ, có khi trước cả tôi khi con nhỏ từ trên chiếc thuyền bước lên tấm cầu gỗ, nó nhăm lẩn tôi trông thấy con nhỏ khi nó ló đầu ra khỏi mũi và tôi thấy nó cười cùng với chiếc răng vàng. Nó không chịu, tôi nói thôi được, bây giờ

mình oản tù tì, đứa nào thắng thì nhào vô, chơi như vậy là theo đúng luật giang hồ rồi phải không, nó thua, nó nhất định bảo tôi gian lận tôi không nhận. Tôi nói thôi được tao hạn cho mày một tuần lễ nếu không cơm cháo gì thì tôi có quyền nhào vô. Và nó im lặng như chấp nhận. Tôi cho chuyện như vậy là là sòng phẳng hết sức rồi. Không ai có thể hơn tôi chuyện đó. Anh nghĩ coi, tôi xử sự như vậy chứ đâu phải là thằng tồi gì. Đâu tôi phải là thằng không biết gì, sống bao nhiêu năm rồi, bạn bè ở nơi nào cũng có, tôi nói thật, đến đâu, ở đâu lúc nào tôi cũng sống như một đế vương, một người chịu chơi hết mình, chẳng nơi nào mà tôi không có rượu uống, có bạn để hàn huyên. Thế mà nó chơi với tôi không điệu nghệ gì hết. Cái món đàn bà đâu có đáng gì, chắc anh nghĩ như thế, nhưng anh phải hiểu tình cảnh của chúng tôi

mới được. Anh đã xuống đây. sống ở đây, anh thấy thế nào. Cũng là một cách, một cách thế nào anh nhỉ, anh thì rồi anh về trên đó, còn chúng tôi, chúng tôi còn ở lại đây lâu, chưa biết bao giờ chúng tôi mới thay đổi, như vậy anh hiểu...

Hồi mới tới thì ở đây không có một người đàn bà nào. Nhìn thấy một bà già chúng tôi la lên, người đẹp, hoa khôi... có vẻ vô giáo dục và có vẻ lê dương phải không, anh đừng cười, người ta không dám nói ra những điều ấy, phải không, nhưng tôi tin người ta nghĩ, người ta làm những chuyện tầm bậy, tầm bạ hơn nhiều. Chúng tôi thì không, chúng tôi thật cần, và nói như thế nhưng thực sự đó chỉ là một điều chính đáng, chúng tôi không làm bậy. Xin lỗi anh, tôi muốn nói với anh chuyện con nhỏ, tôi với nó cam kết với nhau như vậy là phải rồi, tôi chấp

nhận và mặc cho nó làm ăn, nhưng anh cũng hiểu rằng đó chỉ là chuyện riêng giữa hai đứa với nhau, còn những người khác thì không có trong cam kết đó. Một tuần lễ trôi qua, nó không được nước non gì, và tôi đang nhien vào cuộc. Tôi công khai nói điều này, và tất cả anh em đây đều rõ. Tôi không giấu giếm. Và tôi bắt đầu có mặt bên con Lan. Anh cũng biết nó rồi.

✱

Bàn tay trắng nhỏ đưa lên vuốt cho mái tóc ngắn bám sát vào bên tai. Cử chỉ khiến cho người khác quan tâm tới cánh tay nhỏ tròn và chắc, những sợi lông tơ mượt chạy dài từ cổ tay lên mãi cao. Khoảng nách phẳng không có một sợi lông nào. Chiếc áo

trắng vải dày tay cao lên tận nách khiến cho Lan có một vẻ nhanh nhẹn và nhẹ nhàng. Chốc chốc nàng lắc lắc cái đầu chừng như một cử chỉ quen thuộc và tự nhiên. Đôi mắt nhỏ dài với cái nhìn lén lút và băng quơ. Cổ cao và khoảng da gáy trắng những lông măng mượt mát. Chiếc quần đen ống chặt, những móng chân sơn màu san hô. Ngực đầy và ống chân dài lẳn).

Lan nói, Hùng mất tích trong một trận đánh ở kinh Thác Lác hồi năm trước. Có người nói Hùng chết rồi. Lan không tin. Nàng nói Hùng còn sống. Đó là người tình của Lan trong những ngày sống ở Bạc Liêu. Chiếc cầu sắt cao vồng, hai đầu cầu những dây kẽm gai. Bến xe đò, những con phố cổ, tiếng nói người gốc Triều Châu, những cô gái Miên từ trên mạn Châu Đốc xuống... Thị trấn những

huyền thoại về Hắc công tử, Bạch công tử, những vùng ruộng vườn của những ông hội đồng những năm cũ không còn dấu tích. Con sông nước đen, những căn nhà sàn lặn xuống giòng nước.

Những con đường lầy lội... Lan ở đó làm một thư ký hành chánh và gặp Hùng. Những ngày sau đó người ta nói Lan thế này thế nọ. Có người nói Lan, người tình của ông trưởng ty, của ông... rồi nàng đổi xuống nơi quận lỵ hẻo lánh, chuyển đi trên một chuyến phà chở đạn. Lan nói: không hiểu sao em đã quyết định xuống đây, em chẳng thấy gì thắc mắc đặt ra xưa kia em cũng đã đi nhiều nơi rồi, nay là công chức bỏ đi đâu đi đó, sống chết gì cũng vậy. Anh hỏi chuyện lập gia đình à, em đợi Hùng, em tin Hùng còn sống mà. Anh coi đây, Hùng và em chụp bức ảnh này hồi còn ở Bạc Liêu, trông được

không. Anh ấy trông có vẻ lì nhưng thật hiền. Chẳng biết ghen là gì, nhưng em ơn cái vẻ lầm lì của ông nội lắm. Anh ấy vừa ở Thủ Đức ra thì xuống ngay đây và em gặp anh ấy thật tình cờ. Chắc em ở đây cũng chẳng lâu gì. Một hôm nào chán em có thể đi ngay nữa. Chẳng có gì giữ được em. Em vẫn quen tự quyết định lấy cho mình như thế. Anh lạ lắm sao. Chẳng có ai thay thế được Hùng. Nhiều người theo em, nhưng em thấy mọi người làm sao ấy, có một điều gì hết sức kỳ cục, thật khó nói về điều này... Em vẫn tự hỏi: không biết những người đến với em đã nghĩ thế nào về mình trước đó. Em là một người đàn bà vậy thôi sao? Anh cười gì? Không sao? Anh không ở đây lâu, anh kẹt vậy thôi. Ô người thì vẫn vậy, làm sao được. Em cũng chẳng thể hiểu được chính mình... Má em nói, số em khổ, xưa em không tin, nhưng nay

thì em tin, có lẽ thế... nhưng rồi có lúc em thấy mình đâu có khổ gì so với những người khác, anh ngó coi... Cái chuyện đó thật chẳng ra thế nào, em cũng không rõ, có điều hồi sau này thì bỗng em thấy người ta nhìn em với một con mắt khác, lạnh nhạt và xa lạ, không như hồi em mới đến, người ta quăn quít mời chào nồng nhiệt hơn với mình, có một điều gì đó, anh có biết không?

Em mơ hồ nghĩ rằng, chừng như chính em có một điều gì đó bị coi như một điều quấy, không phải, nhưng mặc, em không có giải thích gì hết... Rồi em cũng không ở đây lâu mà, nay mai gì nếu có trục trặc thì em về trên đó, không thì em theo phà chở đạn cũng được, chẳng chết gì, em đã nói với ông quận rồi, ông ấy thông cảm với em mà, ông cũng có làm tờ trình xin cho em được phục vụ

ở một nơi khác, ông nói nơi này không thích hợp cho em, ông nói làm thế nào được, con gái phải sống ở một nơi như thế này, ông còn khen em can đảm, em không nhận, sống làm một người con gái... Chuyện ấy, thực em cũng chẳng hiểu thế nào...

*

Thằng Nhỏ chạy như ma đuổi, nó vượt qua những vũng nước, nó nhảy qua cả một hàng kẽm gai, nó xô ngã chị Tư và đứa nhỏ khi đang qua mặt đường xuống phía sông giặt quần áo, nó chạy thục mạng như vậy đó, ai hỏi nó cũng không nghe, chừng như nó đang lúng búng những gì đó trong miệng. Thằng Sanh la lên nơi cổng gác vào trong trại tiểu đoàn:

– Chạy đâu vậy thằng mắc dịch. Tao bắn cho nó vỡ đầu mới yên. Thằng chó.

Nhỏ chạy qua khoảng sân, xô cửa vào trong phòng giặt cây súng treo trên tường rồi trở lại quán bà Tư Đô la. Thằng Sanh biết có chuyện đánh kiếng báo động. Những anh em trong trại chạy túa ra sân không hiểu chuyện gì, có người vừa đi tập hợp vừa mặc quần.

Thằng Nhỏ gây bậy. Một tràng đạn nổ ngoài quán bà Tư Đô la. Một người chạy theo bờ sông ra quán.

Đám người ở đó chạy túa ra ngoài. Thằng Nhỏ bị Thượng Sĩ Thạch Siu khóa tay bẻ ra đằng sau lòi về trại:

– Mày ngồi tù, bê bối, bê bối, súng ống đâu phải chuyện giỡn chú em, nhớ nghe, nhớ nghe Nhỏ.

Nhỏ mặt như tím lại, vì tức giận một phần, vì bị thương sỹ Thạch Siu đánh ngã. Chiếc giày bột bùn dè chắc trên cánh tay Nhỏ khiến hắn phải buông khẩu súng còn đạn ra nền đất và kêu thành tiếng. Quát từ trong găm bàn bò ra, miệng văng tục, mặt cắt không còn hột máu, hắn cầm chiếc mũ ra nhìn những vết đạn xuyên thủng. Mọi người ồn lên một lúc. Ông đại úy cầm chiếc gậy đứng giữa sân đồn, mặt lạnh lẽo nhếch mép cười nói:

– Mấy em muốn bắn nhau nữa không, muốn thì qua cho mượn súng.

Cả đơn vị đứng im trong hàng không ai dám thở mạnh vì họ biết ông già đã nổi giận. Ông già cầm chiếc gậy xuống dưới nền đất mềm, hai người đứng im ngó xuống chân, ông già đi một vòng:

– Sao, nói đi, mình sòng phẳng, dân

chủ mà nói đi, nhìn thẳng vào nhau, không cúi xuống như thế, nhìn thẳng vào nhau, như khi bắn nhau, đừng liếc nhìn tôi chi, đó, đó, như vậy đó, nói đi muốn bắn nhau hả. Trung úy Nhị, cho tôi mượn khẩu súng chút. Cám ơn, đây rồi. Vừa nói ông già vừa thử súng, lên đạn. Tiếng kim khi nghe ghê rợn. Ông gài khẩu súng của Trung úy Nhị vào thắt lưng, rồi lấy khẩu của ông ra khỏi bao da. Ông lên đạn, chĩa súng lên trời và nổ cò. Tiếng súng vang lên trong không khí im lặng. Ông già lên đạn lại. Những cử chỉ của ông diễn ra một cách chậm chạp. Ông cầm súng đưa cho Quát:

– Chú em muốn thanh toán hẳn không, súng đây, lên đạn rồi đó, yên trí, đạn thật, có đầu đường hoàng, bắn chết người chứ không phải chỉ chết chim thôi không, cầm lấy, cầm lấy, sao không

cầm, sợ gì, nó bắn mình một cách không đường hoàng mà, nay mình cho nó cầm súng, nhìn nhau, vậy là cứ bắn, bắn chậm thì chết.

Ông già quay sang Nhỏ, đưa khẩu súng của trung úy Nhị:

– Đây chú em, cầm lấy đi, lúc trước chơi như vậy không quân tử gì hết, qua muốn em chơi một cách quân tử, nhìn nó đi rồi bắn, bắn nó như thế kia không được, còn ở tù nữa. Sao không cầm, còn quá cảm động nữa sao.

Như vậy thì được rồi, Quát, trả súng đây, để mai hay, thằng Nhỏ nó còn run, để mai nghe, để nghỉ ngơi một đêm đã. Thôi được rồi, Trung Úy Nhị, cho hai đứa vào trong chuồng cọp, một chuồng, tối thì làm gà đái chúng, cho mỗi đứa một xị đế nữa, mai sẽ cho chúng quyết đấu.

Hai chú nghe đây, vào trong chuồng cạp, không được nói với nhau bằng miệng, chỉ nói với nhau bằng tay chân thôi, nhớ nghe, cãi lời, mai bọn nó móc thì có chuyện đó...

Ông già trả súng, bỏ súng vào bao, dứt chiếc gậy lên tay, đi sát vào hàng lính, ông nhìn vào mặt từng người, chừng như ông cố gắng giữ sự tức giận của mình. Chợt ông ngừng lại nói gần từng tiếng:

– Lần chót, các chú nghe đây, chú nào còn đùa với súng đạn thì đừng trách tôi nghe. Rồi các chú trông gương hai thằng quỷ này. Và buổi chiều, mọi người không thấy ông già ra chơi bóng như thường ngày, ông ra bờ sông coi bọn nhỏ hót tôm.

Đó là một người có tâm sự, anh hiểu ý tôi muốn nói gì đâu phải, ai cũng là người có tâm sự, nhất là con gái, Lan là một cô gái có tâm sự. Nàng ngồi sau một cái máy chữ nhỏ trong văn phòng quận, tôi thường thấy nàng cười một mình hơn là với người khác, ngay cả khi có người khác ở bên, tôi cũng nghĩ nàng cười với chính nàng hơn là với người khác. Công việc ở quận đâu có gì, dân chúng thì thừa thớt, anh thấy đó, nàng là người thơ ký độc nhất của văn phòng. Tôi không hiểu nàng làm những gì với cái máy chữ ấy, kể cũng lạ, mọi sáng nàng ra ăn hủ tiếu nơi quán chú Chín, mỗi lần ra thì mọi người đều cười, hỏi thăm với nàng một cách thân mật và đùa giỡn, người ta gọi nàng là hoa khôi của quận, thực ra thì còn cô hàng vàng, nhưng người ta chỉ nói điều đó khi có mặt nàng, nếu ở trước mặt cô hàng vàng

thì lại khác, cũng có khi nàng đùa giỡn với mọi người.

Buổi chiều khi hết công việc nàng ra ngồi ngoài quán bà Tư Đô La, nàng ăn cơm ở đó và nàng tự coi mình như người trong quán, bà Tư không nấu cơm cho ai ngoài Lan, từ ngày có mặt Lan thì quán bà Tư thường thiếu la ve để bán, những chuyến phà từ Cà Mau không chở đủ la ve vào cho bà Tư.

Tôi đã có mặt ở đó mỗi chiều với những chai la ve lớn để nhìn nàng với chiếc áo ngắn tay, chiếc quần bó gọn gàng, tôi có nhiều lời để nói, nhưng cũng chính vì thế tôi loại thằng Nhỏ ra ngoài vòng một cách dễ dàng. Nhỏ không phải là đối thủ của tôi, tôi ăn cơm cóp thiên hạ đã nhiều, như vậy anh hiểu, nhưng chỉ tới đó thì ngưng lại, tôi không hiểu sao với cơm nóng giạn đó mà những viên

đạn lại chỉ làm thủng chiếc mũ mà không vào nơi khác.

Tôi không buồn vì ông già trừng phạt. Ông già buồn bọn tôi, mà lỗi ở bọn tôi thiệt. Tại thằng Nhỏ thì đúng hơn, anh coi nó làm ẩu như vậy đó, ông không trị bọn tôi thì lúc đó ông cũng đi ở tù. Tôi khiếp ông già, ông ấy đặt mình vào tình cảnh khó xử. Khi ông đưa khẩu súng cho tôi mà tôi run lên, muốn khóc nữa, ông ấy đối với bọn tôi như con cái trong nhà, ông ít lời lắm, ông chỉ nói vừa đủ nghe, không bao giờ nói thừa.

Cái đêm nằm trong chuồng cọp tôi khóc và nằm quay lưng lại thằng Nhỏ, nó cũng hối hận. Nó kể chuyện vợ con nó cho tôi nghe, tôi nhất định không nói một tiếng. Tôi cũng không xin ông già, mình làm tội thì mình chịu. Anh cũng đừng nói gì với ông già. Anh có thấy, đại

úy của bọn tôi dễ thương không. Lúc sáng bọn tôi bị trói lại quanh cây dừa, tôi thấy ông già nhìn và cười, tôi biết ông già đã hết giận rồi, nay mai gì thôi là ông già gọi lên cho mỗi đứa một ly rượu và đuổi về, nửa năm nay đây là lần thứ hai ông có hình phạt, lần trước ông phạt thằng Sang, nó lau súng sao đó làm nổ, may không vào ai, còn thì ông chưa phạt đứa nào hết. Mỗi lần đứa nào có lỗi, ông gọi lên, nhận tội thì ông tha ngay, nhưng ông bắt viết tờ nhận tội và hứa không tái phạm, dù vậy mà đứa nào cũng ngán ông hết.

KHỞI HÀNH – Tuần báo văn học
nghệ thuật ra ngày thứ năm số 16, ngày
14-8-1969

